Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2026-2027

26 737 Gemeenschappelijk Visserijbeleid

A **BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT**

Aan de Europese Commissie

Den Haag, 20 november 2026

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Nederlandse Senaat bedankt de Europese Commissie (verder Commissie) voor de op 20 oktober 2026 gepubliceerde Commissiemededeling: 'Vision 2040 for fisheries and aquaculture'(verder 'Vision 2040').[1] Tijdens haar commissievergadering van 10 november 2026 is aan de leden de gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen in het kader van de politieke dialoog over deze Commissiemededeling. De leden van de fractie van de **BBB** en het lid van de **Fractie-Visseren-Hamakers** hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en stellen de Commissie graag de volgende vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

1. Welke gerichte wijzigingen in de basisverordening van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) zal de Commissie voorstellen om 'Vision 2040' te implementeren, en tegen wanneer? Welke regels in het kader van de meerjarige visserijplannen (MAP) en de visserijcontroleverordening zal zij vereenvoudigen?

2. Gezien de tekortkomingen die in 'Vision 2040' zijn vastgesteld: wanneer zal de Commissie opties presenteren om artikel 15 van de basisverordening voor het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) te wijzigen? Zal zij proeven ondersteunen met volledig gedocumenteerde visserij en selectiever vistuig in de Noordzee? Welke stappen zal zij ondernemen om te voorkomen dat het vroegtijdig sluiten van een gemengde visserij noodzakelijk wordt doordat één enkel quotum uitgeput is?

3. Hoe zal de Commissie haar evaluatie van de effectieve vangstcapaciteit in 2027 benutten om vissers in staat te stellen vaartuigen, zoals boomkorvaartuigen, te vervangen door brandstofefficiëntere schepen, zonder dat de vangstcapaciteit toeneemt? Welk deel van de voorgestelde 2 miljard euro voor de kerntaken van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) zal na 2027 beschikbaar zijn voor investeringen, en zal de Commissie een specifiek fonds voor visserij en aquacultuur steunen?

[1] Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: 'Vision 2040 for fisheries and aquaculture', COM (2026) 701.

4. Zal de aanstaande 'Ocean Act' van lidstaten vereisen dat zij de cumulatieve effecten van de ontwikkeling van offshore windenergie en gebiedssluitingen beoordelen, vlootgroepen uit andere lidstaten die hiervan hinder ondervinden raadplegen, en mogelijkheden voor medegebruik in overweging nemen? Hoe zouden deze waarborgen gelden voor Nederlandse vissers in de aangrenzende wateren van de Noordzee, buiten de zone van 12 zeemijl?

5. Hoe zal de Commissie controleren of geïmporteerde visproducten voldoen aan de eisen op het gebied van traceerbaarheid, duurzaamheid, hygiëne en arbeidsomstandigheden? Zal de Commissie de verplichte informatie over herkomst en productie uitbreiden naar verwerkte producten?

Vragen en opmerkingen van het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers

1. "*De winning van mariene organismen, met name door middel van visserij en andere praktijken die schadelijk zijn voor de zeebodem, vormt een van de grootste bedreigingen voor de mariene biodiversiteit*", zo stelt de Europese Rekenkamer in haar recent gepubliceerde rapport.[2] Deelt de Commissie de conclusie dat de visserij een grote bedreiging vormt voor de mariene biodiversiteit? Zo nee, waarom niet?

2. Tegelijkertijd wordt in de '*Vision 2040 for fisheries and aquaculture'* genoemd dat EU fisheries en aquacultuur in 2040 zullen bijdragen aan gezonde populaties en ecosystemen.[3] Denkt de Commissie dat het realistisch is dat een sector die nu één van de grootste bedreigingen vormt van mariene biodiversiteit, binnen 14 jaar zal bijdragen aan gezonde populaties en ecosystemen? Op welke wetenschappelijke inzichten baseert u zich om tot deze conclusie te komen?

3. Welke concrete doelen heeft de Commissie voor het herstel van populaties en ecosystemen?

4. In de 'Vision 2040' staat het volgende: "Low-impact and nature-positive aquaculture may be integrated with MPAs, where appropriate, if compatible with the conservation objectives of the sites."[4] Hoe definieert de Commissie 'low-impact nature-positive aquaculture'? En hoe wordt gemeten wat low-impact en natuurpositief is? Hoe en door wie wordt bepaald of aquacultuur 'appropriatie' is in een MPA?

5. Kan de Commissie aangeven welke dodingspraktijken in Europese sectoren toegepast worden om vissen te doden? En is de Commissie het met dit lid eens dat dierwelzijn en dodingspraktijken een onderdeel zouden moeten zijn van een visie op visserij?

Aquacultuur

6. In de "Vision 2040' wordt beschreven dat de energietransitie in 'fisheries en aquaculture' o.a. wordt ingevuld door de inzet van '*lower-carbon feed*'.[5] Wat verstaat de Commissie daaronder? Op basis van welke wetenschappelijke inzichten concludeert de Commissie dat deze soorten voeding '*lower-carbon'* zijn?

[2] Europese Rekenkamer, Speciaal Verslag 25/2026: 'Beschermde mariene gebieden: Voor een zinvolle bescherming volstaat het niet gebieden aan te wijzen', Bureau voor publicaties va de Europese Unie, 2026, pg. 8.
[3] COM (2026) 701, Pg. 4.
[4] COM(2026) 701, pg. 17.
[5] COM(2026) 701, pg. 10.

7. Volgens een in dit jaar gepubliceerd rapport van het Stockholm Environment Institute is de CO2 uitstoot van de productie van insectenmeel 2.1 tot 35.5 kg CO_2eq per kilogram eiwit.[6] Voor vismeel 0.2–9.3 kgCO_2eq/kg eiwit.[7] Deelt de Commissie de conclusie dat insectenmeel geen '*low-carbon feed*' is?

8. Kan de Commissie aangeven hoeveel vissen jaarlijks ontsnappen aan open aquacultuur systemen en zo belanden in natuurlijke ecosystemen? Wat is het effect hiervan op wilde populaties, bijvoorbeeld door 'genetische contaminatie'?

9. Welke milieu gerelateerde uitdagingen ziet de Commissie in de aquacultuursector, zoals eutrofiëring door het 'weglekken' van voedingsstoffen? Is de Commissie het met dit lid eens dat dergelijke milieu gerelateerde uitdagingen een onderdeel zouden moeten zijn van een visie op aquacultuur? Zo nee, waarom niet?

10. Welke problemen ziet de Commissie m.b.t. dierenwelzijn in de aquacultuur sector? Dit lid ontvangt graag een uiteenzetting per soort, denk hierbij onder andere aan de kweek van "plofvissen", natuurlijk gedrag niet kunnen uiten, het verzamelen van eieren, het transport van vissen, het verhoogde risico op ziektes door de hoge dichtheid van vissen, en dodingsmethoden.

11. In de 'Vision 2040' staat het volgende: "*The sustainable growth of EU aquaculture requires [...] (d) high environmental performance and animal welfare standards*".[8] Kan de Commissie aangeven om welke dierenwelzijnsstandaarden dit gaat? Kan de Commissie toelichten hoe deze standaarden de hierboven genoemde problemen in aquacultuur adresseren, zoals de kweek van "plofvissen", natuurlijk gedrag niet kunnen uiten, het verzamelen van eieren, het transport van vissen, het verhoogde risico op ziektes door de hoge dichtheid van vissen, en dodingsmethoden?

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag uiterlijk binnen drie maanden.

G.J. Oplaat
Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

[6] '*Rethinking insects as alternative protein: Emerging environmental and animal welfare Considerations*', Stockholm Environment Institute, May 2026, pg. 16.
[7] *Rethinking insects as alternative protein: Emerging environmental and animal welfare Considerations*', Stockholm Environment Institute, May 2026, pg. 17.
[8] COM(2026) 701, pg. 7.